

Merkezi Sterilizasyon Ünitesinin Yapılandırılması

Dr. Cemal Bulut

7. EKMUD Kongresi 2018

YÖNETMELİKLER

Sağlık Bakanlığından:

ÖZEL HASTANELER YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

- ▶ **MADDE 30** – Özel hastanelerde, yeniden kullanım özelliğine sahip olan malzemelerin sterilizasyon ve dezenfeksiyon işlemlerinin yapılmasına mahsus bir merkezî sterilizasyon ünitesi bulunması veya sterilizasyon hizmetlerinin hizmet satın alma yoluyla karşılanması şarttır.
- ▶ Merkezî sterilizasyon ünitesi; kirli malzeme girişı-yıkama, ön hazırlık-paketleme ile sterilizasyon-steril malzeme çıkış bölümlerinden oluşur. Merkezi sterilizasyon ünitesi ameliyathane ile bağlantılı olmalıdır. Ancak, steril malzeme transferinin sterilitiyi bozmayacak şekilde planlanması durumunda ameliyathaneden bağlantısız da olabilir.
- ▶ Sterilizasyon hizmetlerinin, hizmet satın alma yoluyla karşılanması halinde özel hastanede, kirli malzeme girişı ve kirli depo ile steril malzeme çıkış ve steril depo bölümleri bulunur.

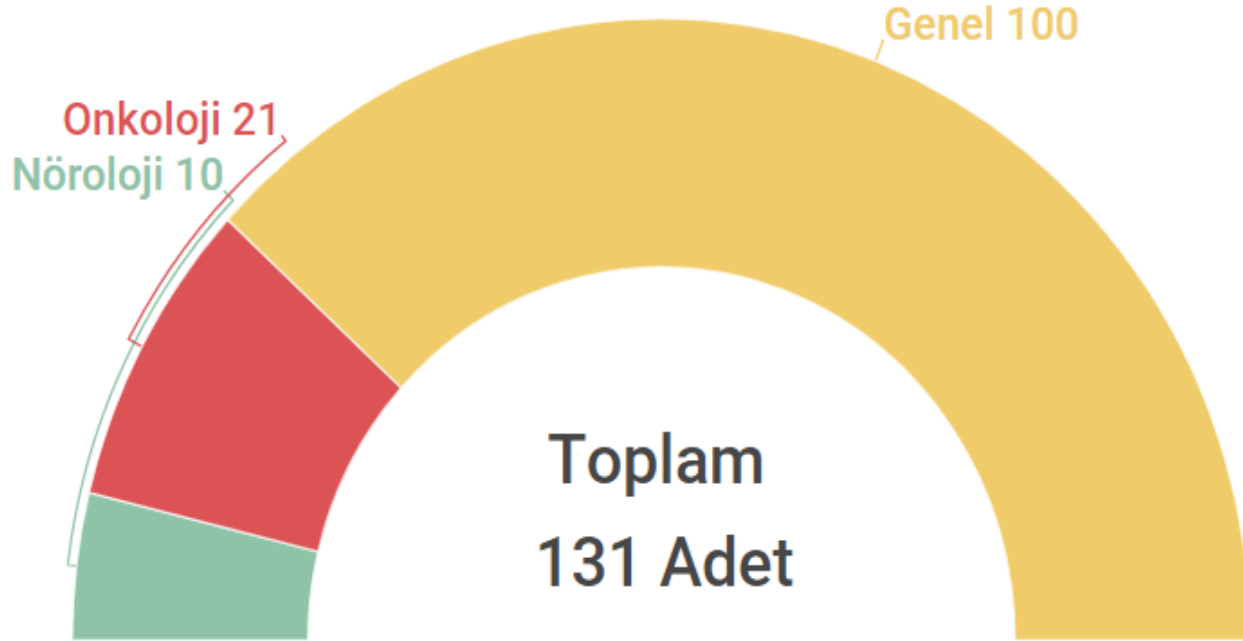

YÖNETMELİK

Sağlık Bakanlığından:

AĞIZ VE DİŐ SAĐLIĐI HİZMETİ SUNULAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŐLARI
HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĐİŐKLIK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK

Ameliyathane Oda Sayısı

Ameliyat Sayısı (%100 Doluluk)

Genel
100

Onkoloji
21

Nöroloji
10

Toplam
131

Aylık Ameliyat Sayısı

Genel
10.670

Onkoloji
2310

Nöroloji
1100

Toplam
14.080

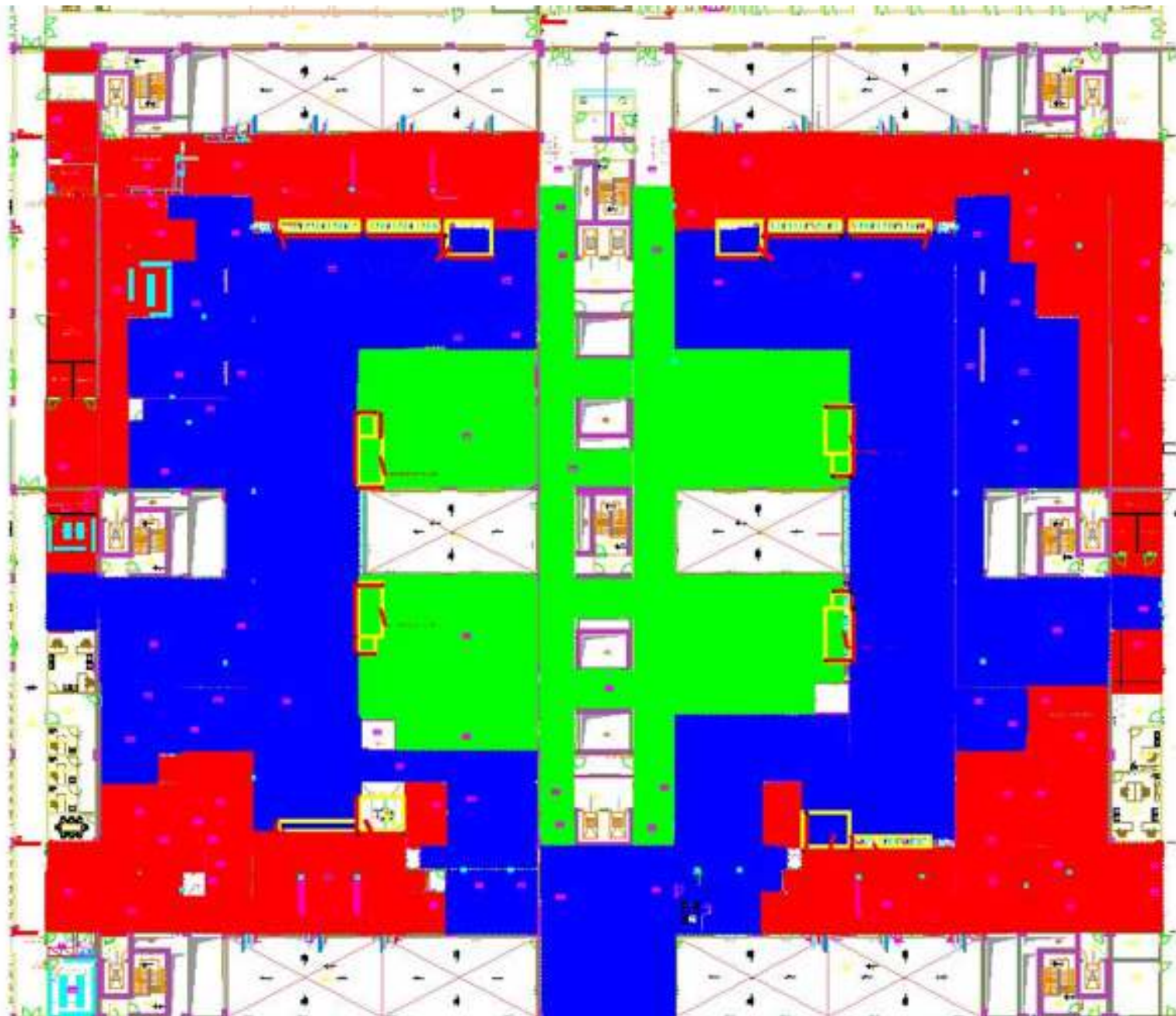
Günlük Ameliyat Sayısı

Genel
485

Onkoloji
105

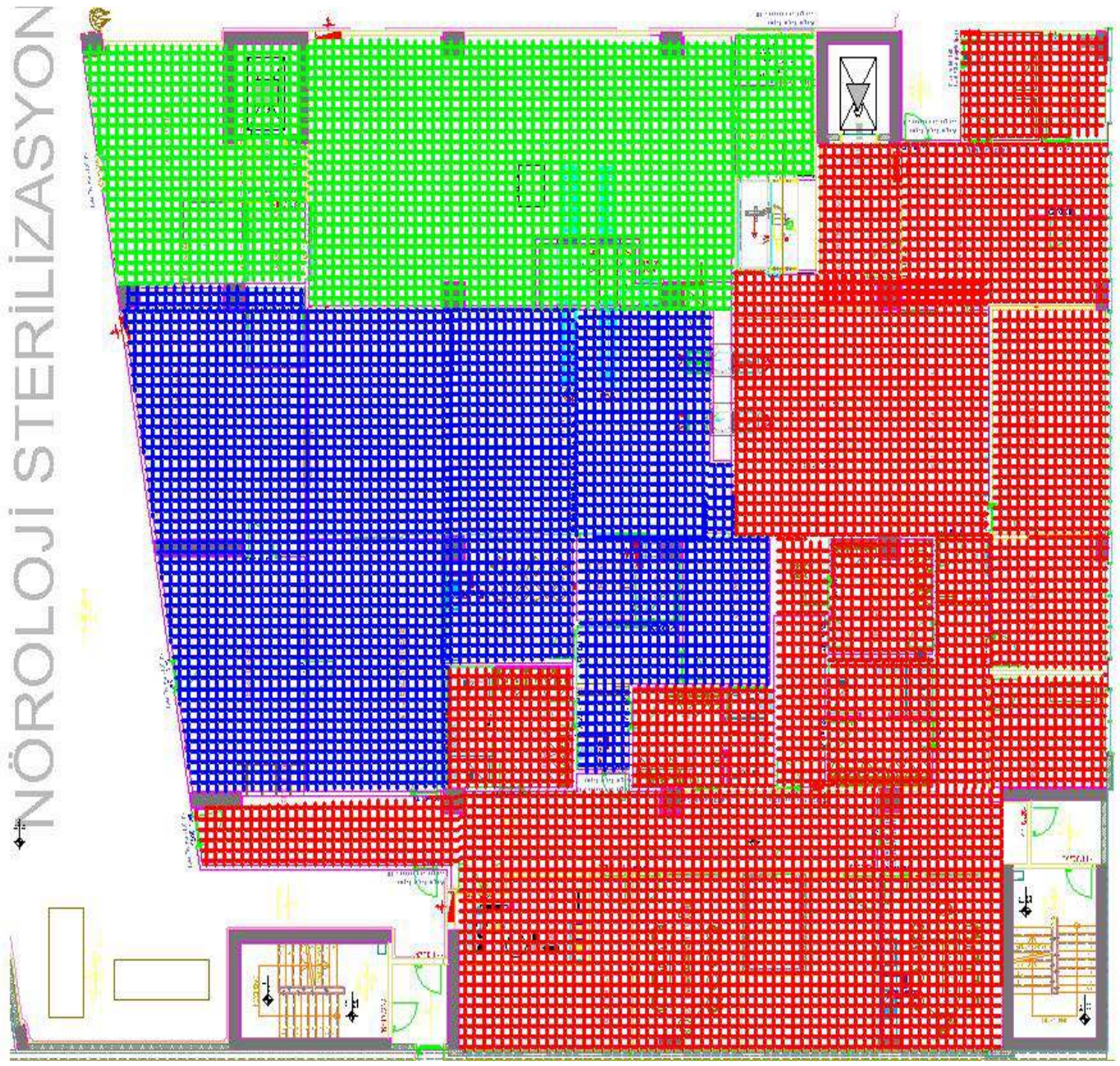
Nöroloji
50

Toplam
640

8270 m²

NÖROLOJİ STERİLİZASYON

Hizmetin İfa Yeri ve Mimari Özellikler;

- ▶ **Hizmetin İfa Yeri:** Ankara Bilkent Entegre Sağlık Kampüsü sterilizasyon ihtiyaçlarını karşılayacak olan sterilizasyon tesisi;
  - ▶ MHC ana kütle B1 katında 8270 m²,
  - ▶ Onkoloji Hastanesi L0 katında 1700 m²,
  - ▶ Nörolojik B. ve Ortopedi Hastanesi L0 katında 1330 m²
- ▶ olmak üzere toplam 11.330m² alana sahip *Merkezi Sterilizasyon Üniteleri*'nde gerçekleştirilecektir

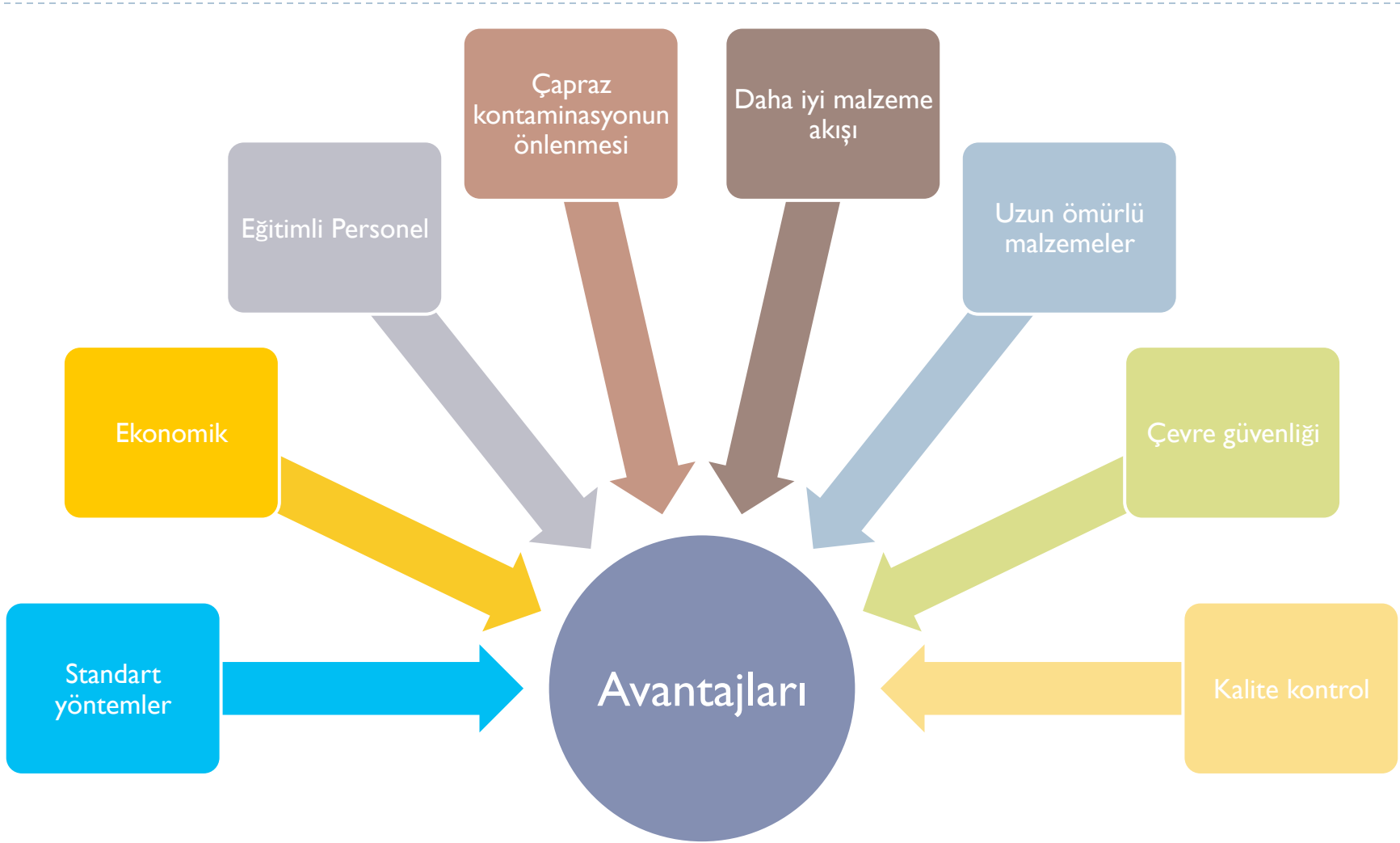

- ▶ Merkezi Sterilizasyon Ünitesi

Hasta bakımı için kullanılan tıbbi / cerrahi malzeme ve teçhizatın hem sterilizasyon hem de temizlenme, hazırlanma, işlenme, depolanma ve düzenleme faaliyetlerinin yapıldığı merkezlerdir.

Temel İlkeler

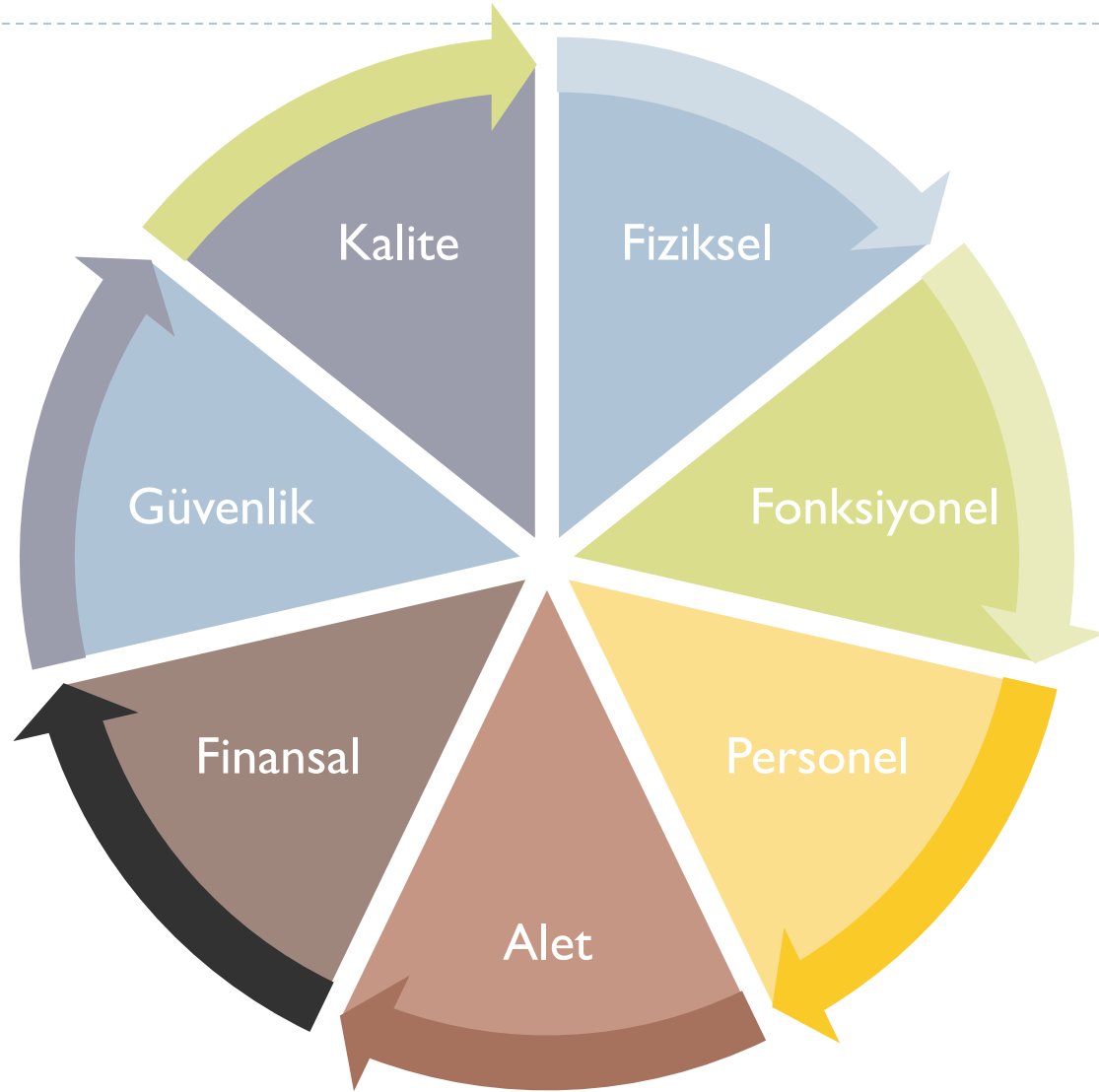

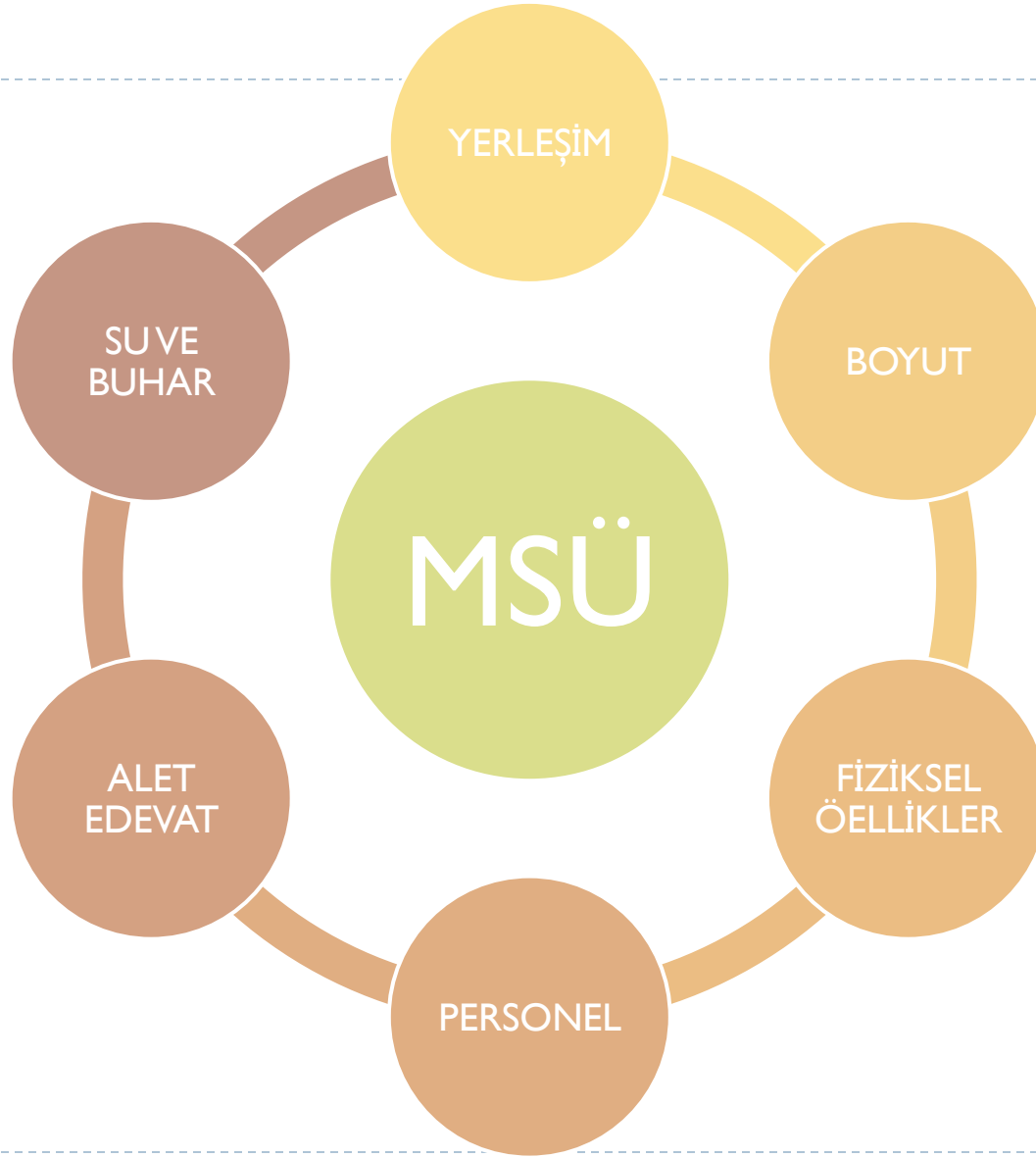
- ▶ Ünite fiziksel olarak diğer çalışma alanlarından bağımsız olmalıdır
- ▶ Ünite kirli ve temiz alan ayrımına izin verecek şekilde tasarlanmalıdır
- ▶ Ünite kirli alandan temiz alana doğru tek yönlü iş akışına izin verecek şekilde planlanmalıdır
- ▶ Ünite başka amaçlar için kullanılmamalıdır
- ▶ Ünite başka servislere geçiş için kullanılmamalıdır
- ▶ Ünite herhangi bir servisin tedavi alanının parçası olarak kullanılmamalıdır

Planlama

Merkezi Sterilizasyon Ünitesi

- ▶ Hastanenin büyüklüğü
  - ▶ Hastane yatak sayısı
  - ▶ Ameliyathane sayısı
  - ▶ Operasyon sayısı
- ▶ Sterilize edilecek ve edilmeyecek malzemelerin durumu/
sayısı
- ▶ Kullanılan paketleme sistemi
- ▶ Diğer özel ihtiyaçlar
  - ▶ Dekontaminasyon yöntemi
  - ▶ Transport yöntemi

Ne kadar büyük ?

200-600 yatak

0,45 m²/yatak

600 yatak üzeri

0,65 m²/yatak

0,55-0,92 m²/yatak

700 yataklı bir hastane için

Kabul ve depolama alanı	21 M ²
Kirli alan	35 M ²
Temiz alan	28 M ²
Steril alan	28 M ²
TOPLAM	112 M²

Aydınlatma

- ▶ Rahat çalışmaya ve görsel incelemeye imkan verecek aydınlatma sağlanmalıdır
- ▶ Çalışma ortamında elektrikli aletlerin çalışmasında kesintiye fırsat vermeyecek enerji desteği sağlanmalıdır.

Havalandırma ve Sıcaklık

- ▶ Bütün çalışma ortamında uygun havalandırma sağlanmalıdır
- ▶ Sıcaklık 8-22°C
- ▶ Nem % 35-60

Kötü kokuların uzaklaştırılması
Enfeksiyöz/toksik partiküllerin uzaklaştırılması
Aletlerce oluşturulan ısının uzaklaştırılması
Aletlerce oluşturulan nemin kontrolü

Alanlar arasında geçiş

- ▶ Tek işleri sterilizasyon ünitesinde çalışmak olan eğitimli personel tarafından işler yürütülmelidir
- ▶ Sadece yetkili personelin üniteye giriřine izin verilmelidir
- ▶ Alanlar arası geçiş ve ünitede çalışmayan kişilerin üniteye girişi ancak uygun kıyafet giyilmesi ve el hijyeni sağlandıktan sonra mümkün olabilir

Depolama alanları

Depolama alanları;

- ▶ Dekontaminasyon işleminde kullanılan kimyasal maddelerin güvenle depolandığı alanlar
- ▶ Yıkama odası, temiz oda ve muayene, montaj ve paketleme odalarında kullanılan malzemelerin depolandığı alanlar
- ▶ Steril edilmiş ürünleri dağıtım öncesi korunduğu depolama alanları
- ▶ Çalışma alanları arasında yeterli kişisel koruyucu ekipman bulundurulduğu alanlar

Aktivite alanları

- ▶ Kirli alan: Kullanılmış malzemenin kabul edildiği ve temizleme işlemlerinin yürütüldüğü alanlar
- ▶ Temiz alan: sterilizasyon işlemlerinin yürütüldüğü alanlar
- ▶ Steril alan: steril malzemelelerin depolandığı alanlar
- ▶ Havalandırma bu alanlara göre ayarlanmalıdır

-
1. Kirli ve yıkama alanları
  2. Birleştirme ve pakatleme alanları
  3. Sterilizasyon alanı
  4. Steril alan

1. Giriş
2. Örnek kabul
3. Giysi dolabı/odalar
4. Çalışma odaları(hazırlama, pakatleme..)
5. Sterilizasyon odası
6. Steril depo odası
7. Hemşire/yönetici odası
8. Personel odası

1- Kirli Kullanılmış
Malzeme

2- Yıkama Ve
Dekontaminasyon

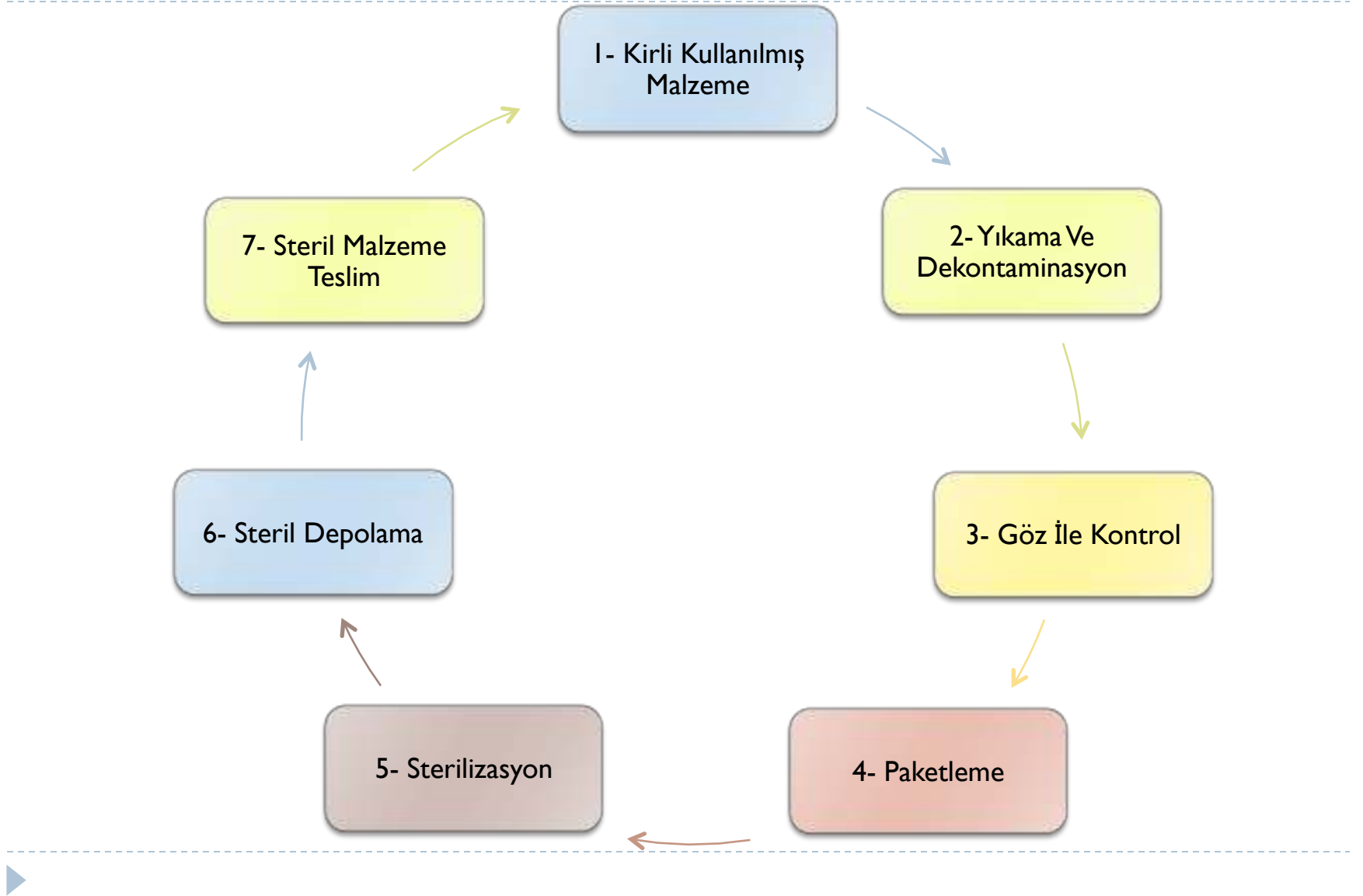
3- Göz İle Kontrol

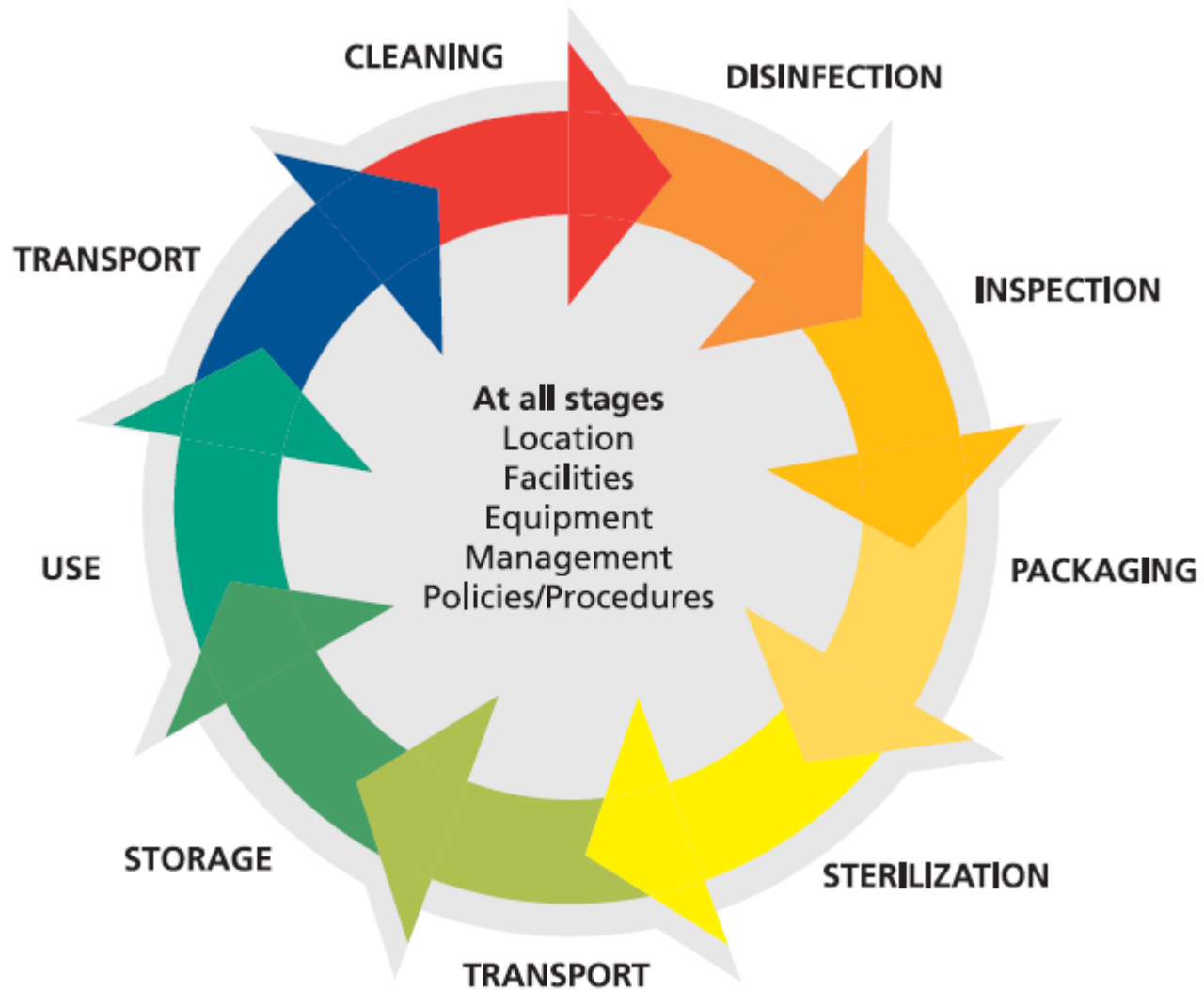
4- Paketleme

5- Sterilizasyon

6- Steril Depolama

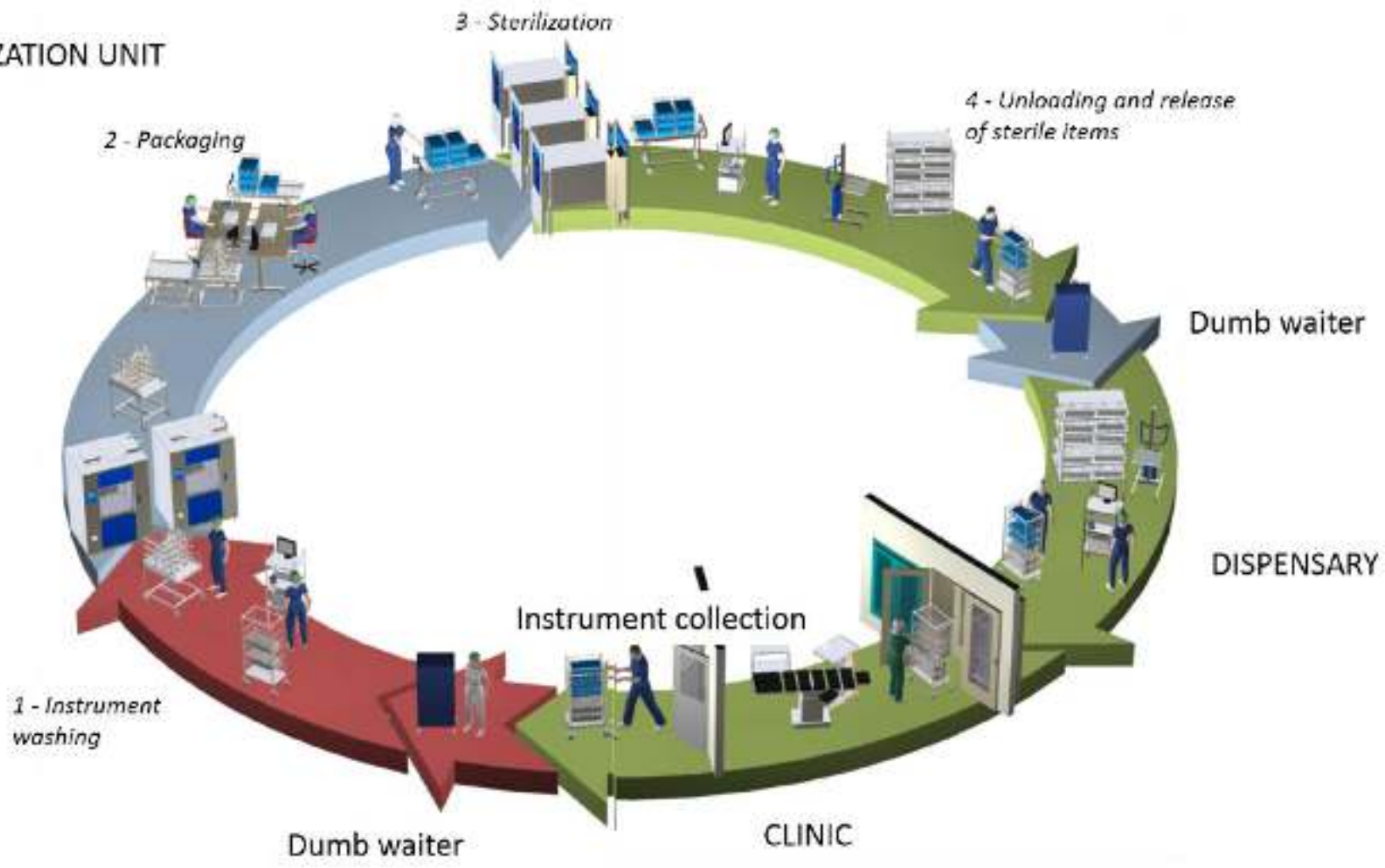
7- Steril Malzeme
Teslim

STERILIZATION UNIT

3 - Sterilization

2 - Packaging

4 - Unloading and release of sterile items

1 - Instrument washing

Instrument collection

Dumb waiter

CLINIC

Dumb waiter

DISPENSARY

KİRLİ ALAN

- ▶ Alet teslim alma ve sıralama alanı,
- ▶ Alet teslim alma, kontrol ve kayıt masası,
- ▶ Transfer arabası yıkama alanı,
- ▶ Manuel alet ve malzeme yıkama alanı,
- ▶ Küvet ve tezgâh,
- ▶ Hava ve su tabanca sistemleri,
- ▶ Ultrasonik yıkama cihazı,
- ▶ Otomatik yıkayıcılar
- ▶ MSÜ ye ait atık ve kirli bertaraf alanı,

Destek alanları

- ▶ Personel dinlenme odası,
- ▶ Eğitim alanı
- ▶ Mutfak
- ▶ Kıyafet değişim odaları,
- ▶ Tuvaletler
- ▶ Duşlar

Havalandırma – Kirli Alanlar

- ▶ Alanlar kontamine havanın diğer bölgelere gitmesine engel olmak için negatif basınçta kalmasını sağlayacak şekilde ayarlanmalıdır
- ▶ Otomatik hava değiştirme donanımına sahip bir çift motor / fan ekstraksiyon ünitesi kullanılmalı ve saatte en az 10 hava değişimi sağlanmalıdır..

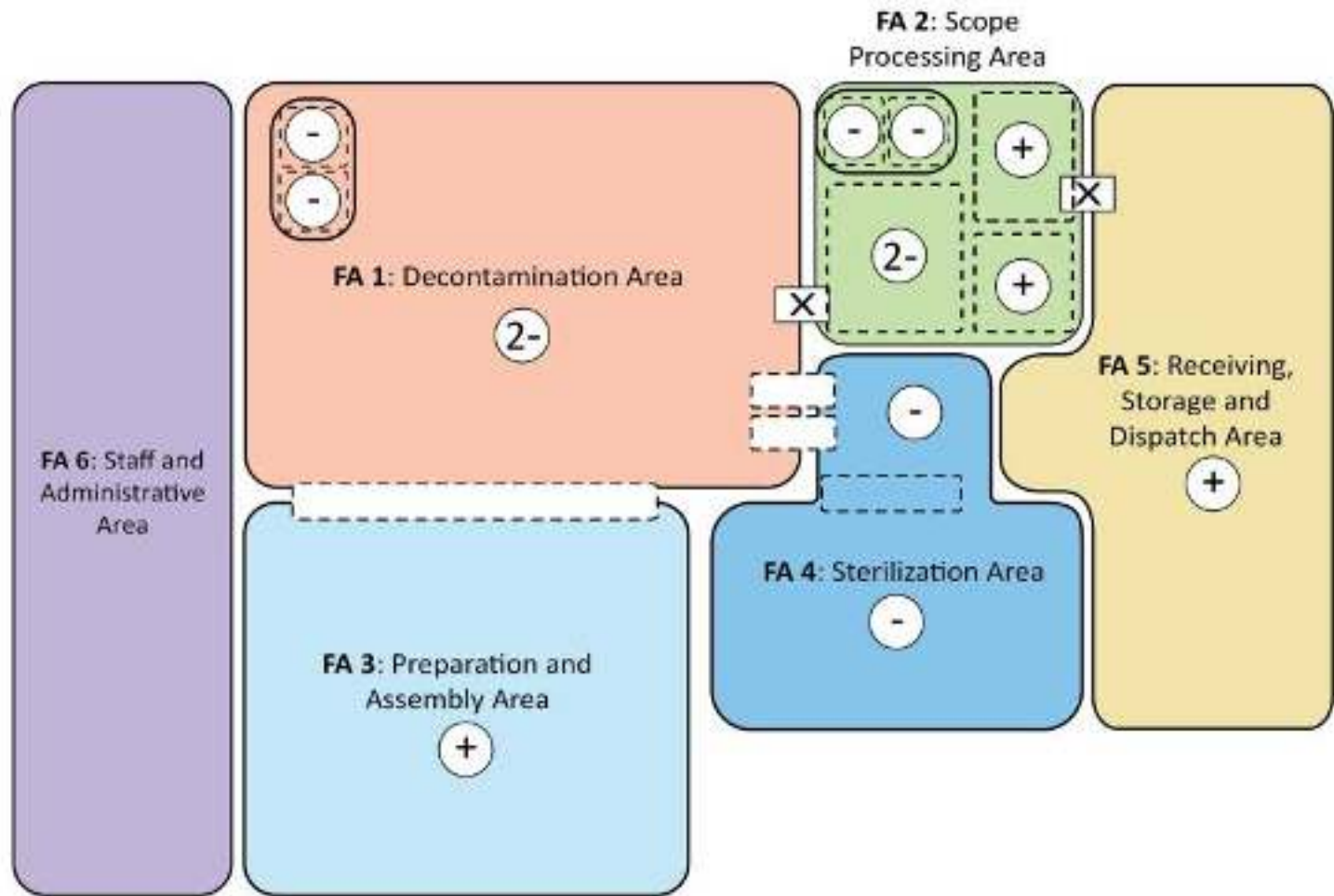

Havalandırma Temiz Alanlar

- ▶ Alanlar komşu kirli alanlarda kaynaklanabilecek kontaminasyonları önlemek için pozitif basınçta tutulmalıdır
- ▶ Filtre edilmiş ve ısıtılmış/soğutulmuş hava kullanılmalıdır .
- ▶ Saatte 7 den fazla değişim yapılmalıdır

- ②- Double Negative Pressure
- ⊖ Negative Pressure
- ⊕ Positive Pressure

KORUYUCU KIYAFETLER

- ▶ Temiz alanda çalışan personel ve ziyaretçiler günlük kıyafetleri etkin bir şekilde örtmesini sağlayacak şekilde tasarlanmış tiftiklenmeyen bir malzemedен yapılmış koruyucu kıyafetler giymelidir
- ▶ Kıyafetler sıklıkla ve düzenli olarak yıkanmalıdır
- ▶ Temiz alana girerken eldiven giyilmeli ve çıkarken çıkartılmalıdır
- ▶ Yeterli temiz eldiven oda girişlerinde bulundurulmalı

Kirli Alanla ilgili Personel koruyucu ekipmanları

Yüz –göz siperliđi,
Kulaklık,
Ultrasonik yıkama cihazı için eldiven
Göz duđu,
Anti kimyasal kit
Su geçirgenliğini engelleyen bariyerli boks önlüğü,
El yıkama lavabosu

Temiz Alanla ilgili Personel koruyucu ekipmanları

Nitril eldiven,
Otoklav eldiveni,
Cerrahi maske,
Bone,
Kolluk.

Steril Alanla ilgili Personel koruyucu ekipmanları

Nitril eldiven,
Cerrahi maske,
Bone,
Kolluk.

-
- ▶ Kıyafetlerin renkleri kirli, temiz ve steril alanlar için farklı olmalı
  - ▶ Zemin renkleri de her bölge için farklı olmalı
  - ▶ Zemin renkleri ile çalışma kıyafetleri aynı renk olmalı
  - ▶ Yanlış yerde bulunan kişiler hemen ayırt edilebilir.
  - ▶ Duşarıda kullanılan ayakkabı veya terlikler ile ünite de çalışılmamalı,
  - ▶ Terlikler günlük olarak dekontamine edilmelidir.

Malzeme takip sistemleri

- ▶ Her malzemenin bir barkodu olur.
- ▶ Teslimat sırasında barkodlar okutulur
- ▶ Her aşamada barkodlar okutulur
- ▶ Barkodlar okutularak setler hazırlanır
- ▶ Setlerin barkodu okutulduğunda sterilizasyon yöntemi hakkında uyarı gelir
- ▶ Sistem otomatik olarak hangi program veya ısıda sterilizasyon yapılacağı bilgisini sterilizatöre gönderir
- ▶ Sistem ayrıca yıkama makineleri ve sterilizatörlerin de çalışma kaydını tutar
- ▶ instrument tracking software

Suyun kalitesi

- ▶ Dekontaminasyon işleminde kullanılan suyun kalitesi doğrudan sürecin başarısı ile ilgili
- ▶ Suyun:
  - ▶ Sertliği
    - ▶ En fazla 125 mg/ml CaCO_3 veya en iyisi 50 mg/ml CaCO_3
  - ▶ Isısı
    - ▶ $<35\text{ }^\circ\text{C}$
  - ▶ İyonik kontaminasyon
    - ▶ 0 - 120 mg/l Cl
  - ▶ Mikrobik kontaminasyon
  - ▶ Endotoksinler

Suyun kalitesi

Uygun su kalitesi için

- ▶ Distilasyon
- ▶ Su de-iyonizerleri
- ▶ Su yumşatıcıları
- ▶ Ters osmoz

Types of water	Application
Cold water	Flushing ie. removal of gross soiling
Potable water	Flushing/cleaning
-soft eg. <50 mg/l CaCO ₃	Cleaning with detergents or enzymatic cleaners Thermal disinfection in WCs for human-waste containers Final rinse water in WDs for human-waste containers
-hard eg. >125 mg/l CaCO ₃	Flushing for WDs for human-waste containers will require use of descalers
Softened water	Desirable in all water >50 mg/l CaCO ₃
-base exchange softener	Essential in all water >125 mg/l CaCO ₃ for use in WDs
Purified water	Final rinse water for laboratory WDs
De-ionised water	Thermal disinfection in all WDs Final rinse water
Reverse osmosis	Diluent for chemical disinfection Final rinse water
RO/0.22µm filtered recirculated, heated and or UV disinfected	Post-disinfection/sterilization rinsing of products intended for immediate use in critical applications eg. fibre-optic endoscopes
Sterile purified water	Post-disinfection/sterilization rinsing of products intended for immediate use in critical applications eg. fibre-optic endoscopes

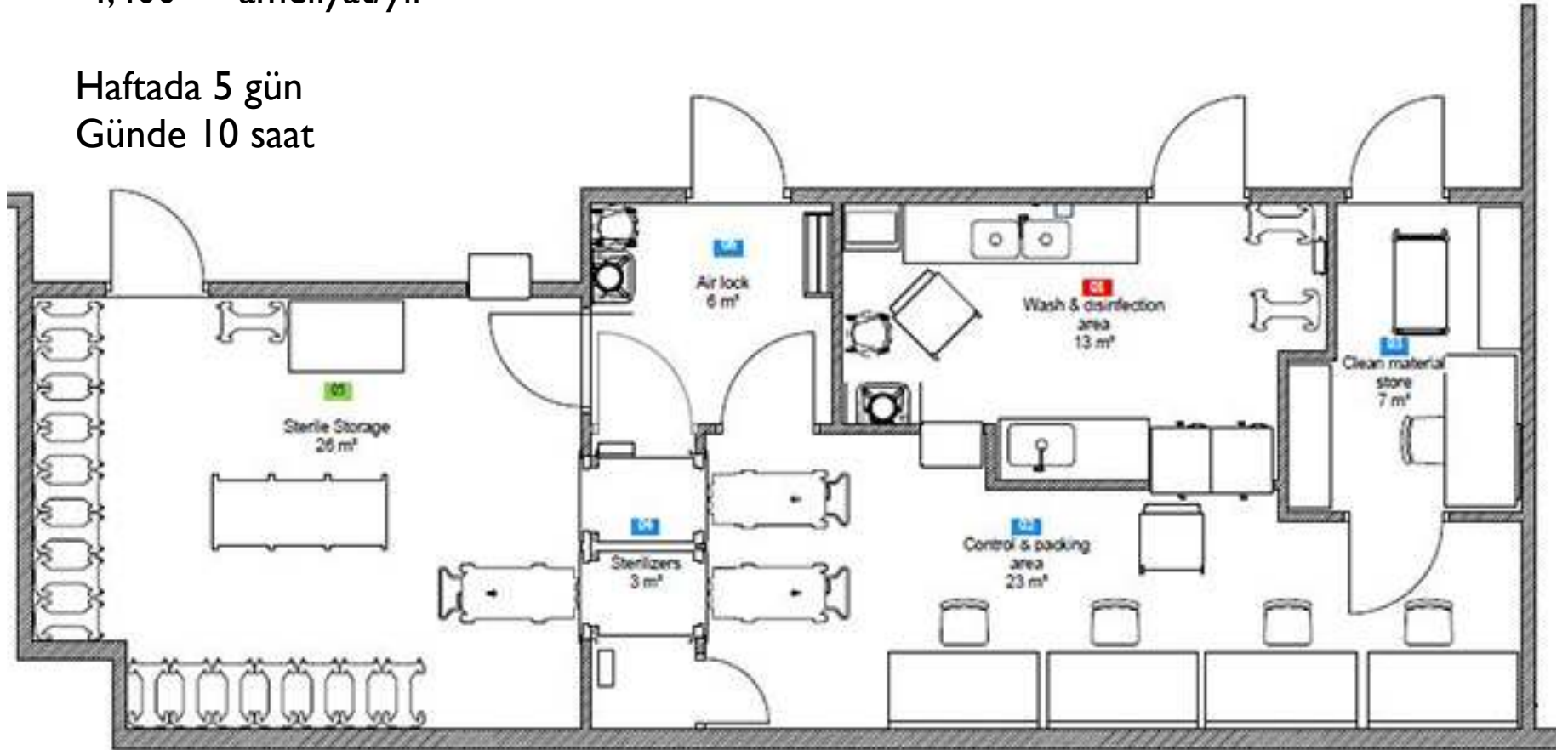

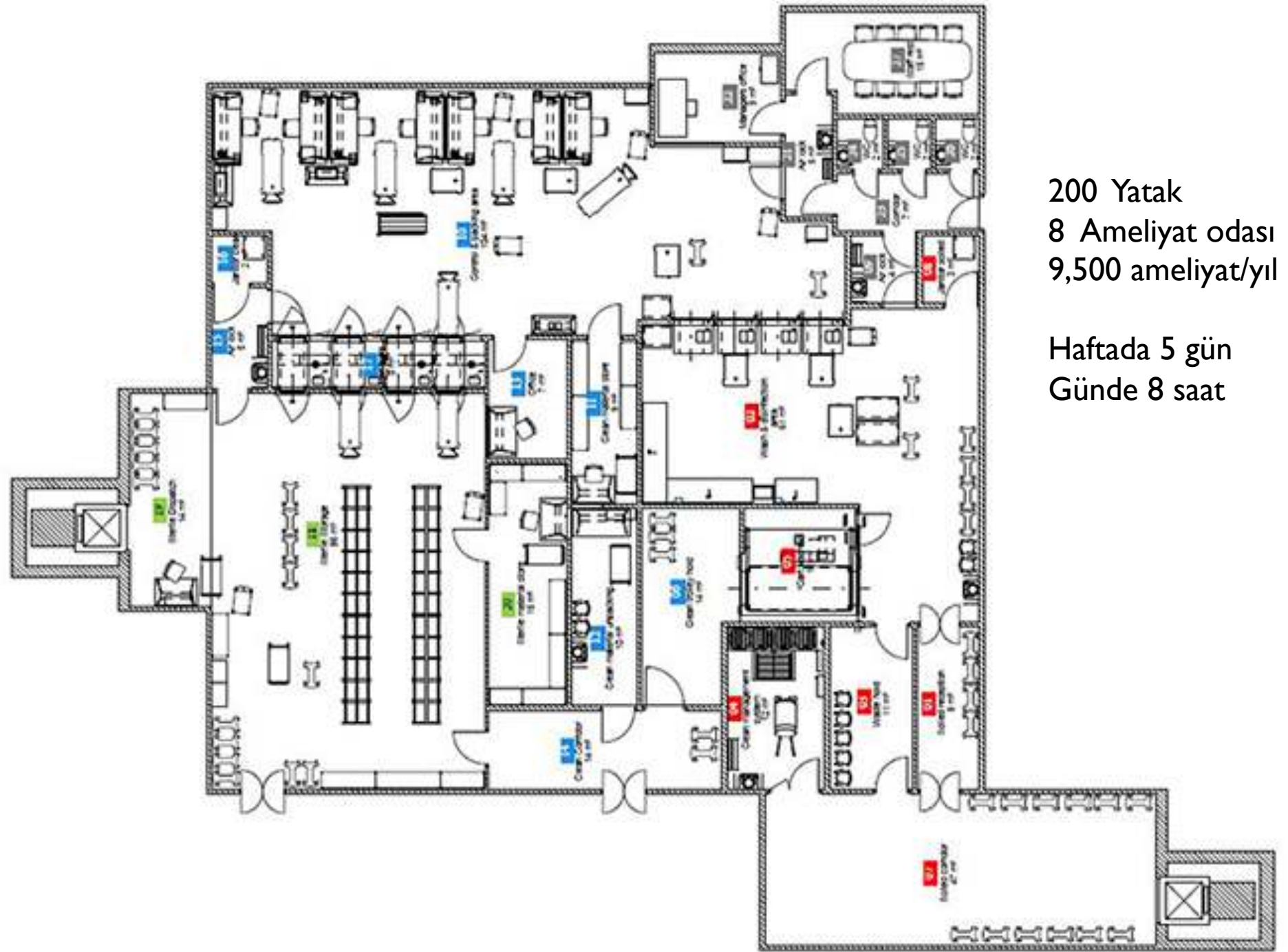

150 Yatak
4 Ameliyat odası
4,400 ameliyat/yıl

Haftada 5 gün
Günde 10 saat

78 m2

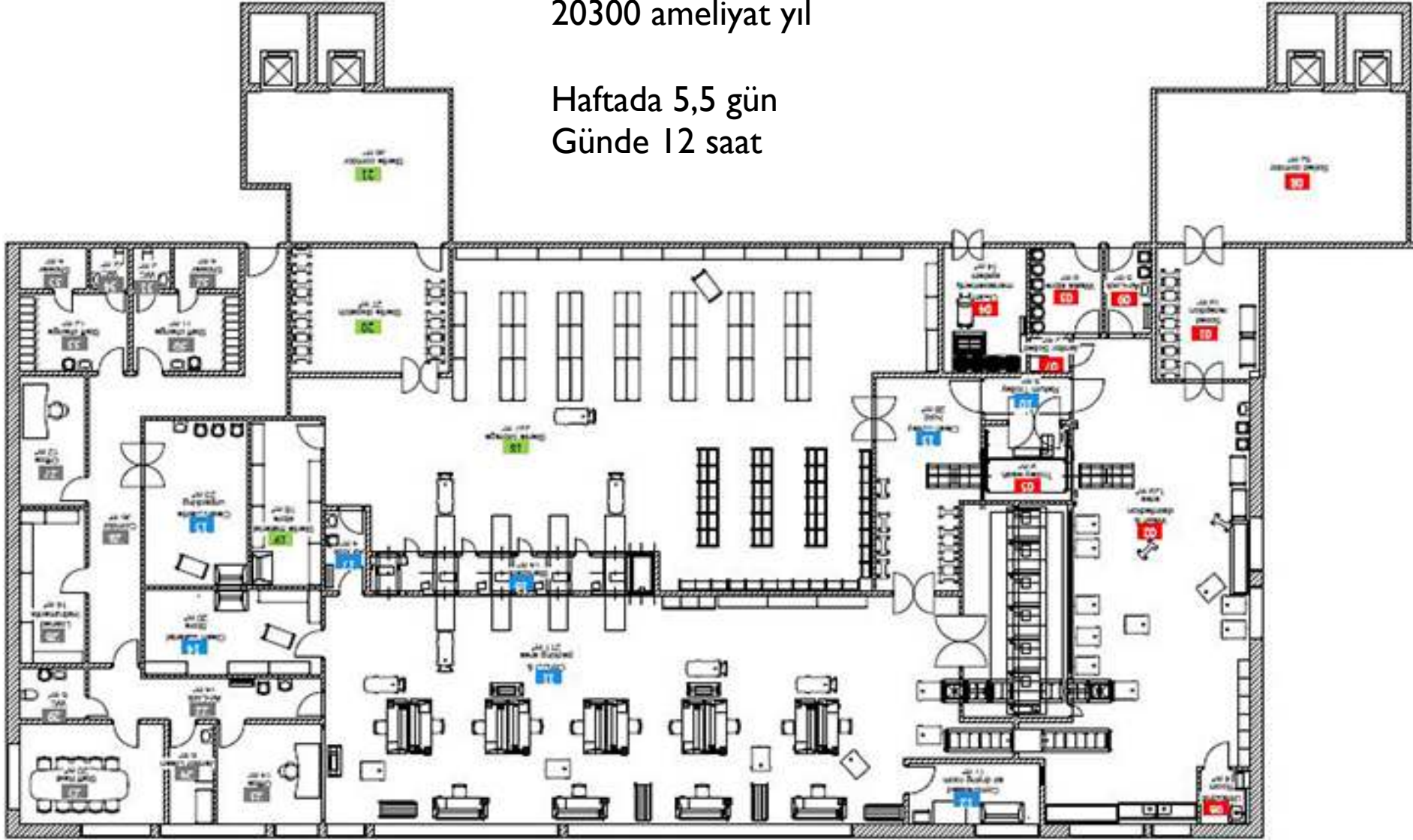

200 Yatak
8 Ameliyat odası
9,500 ameliyat/yıl

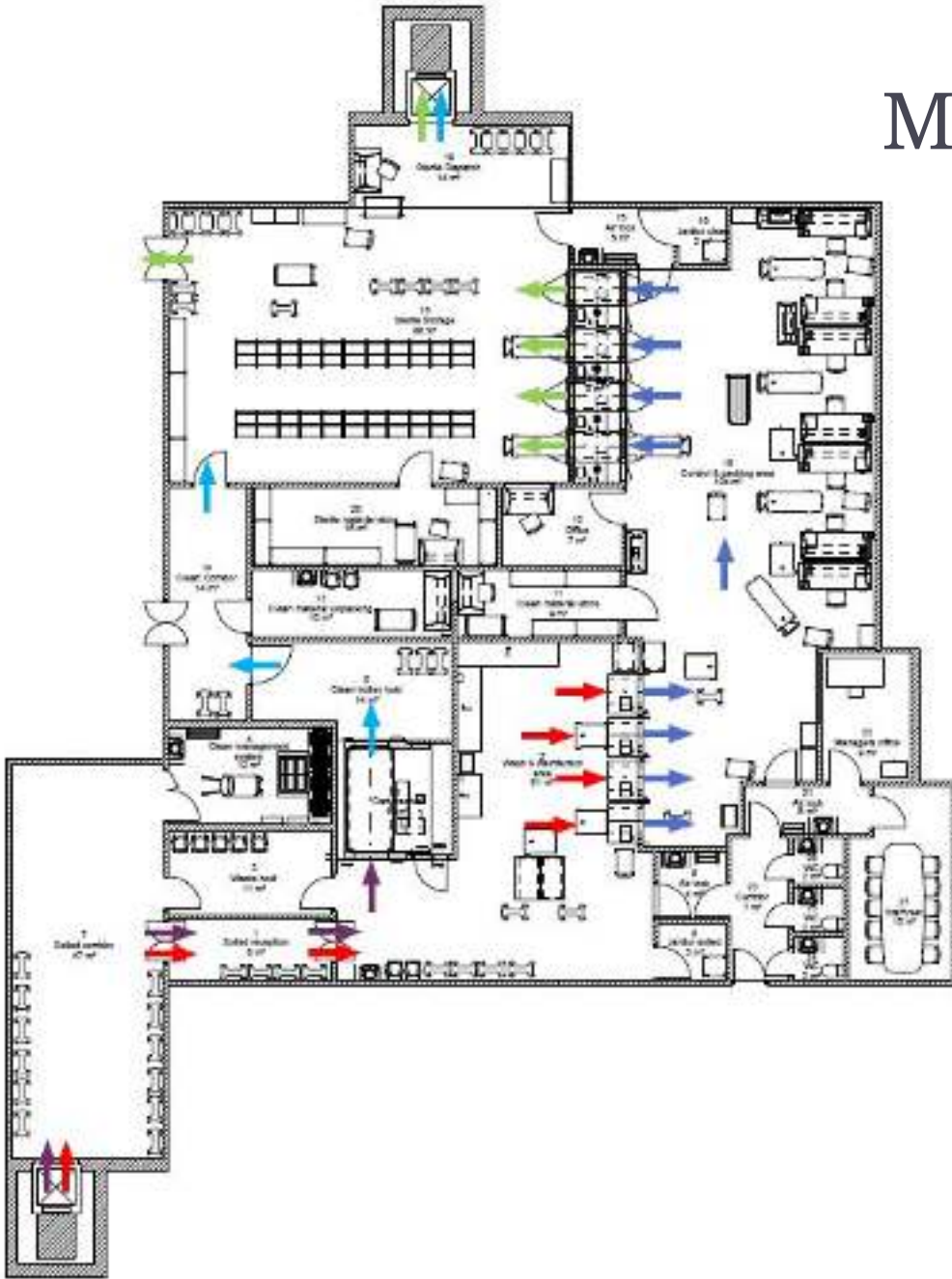
Haftada 5 gün
Günde 8 saat

500 yatak
17 ameliyat odası
20300 ameliyat yılı

Haftada 5,5 gün
Günde 12 saat

Malzeme hareketleri

Personel tarafından çapraz kontaminasyonun önlenmesi

Kirli ve steril malzemenin karışmasının önlenmesi

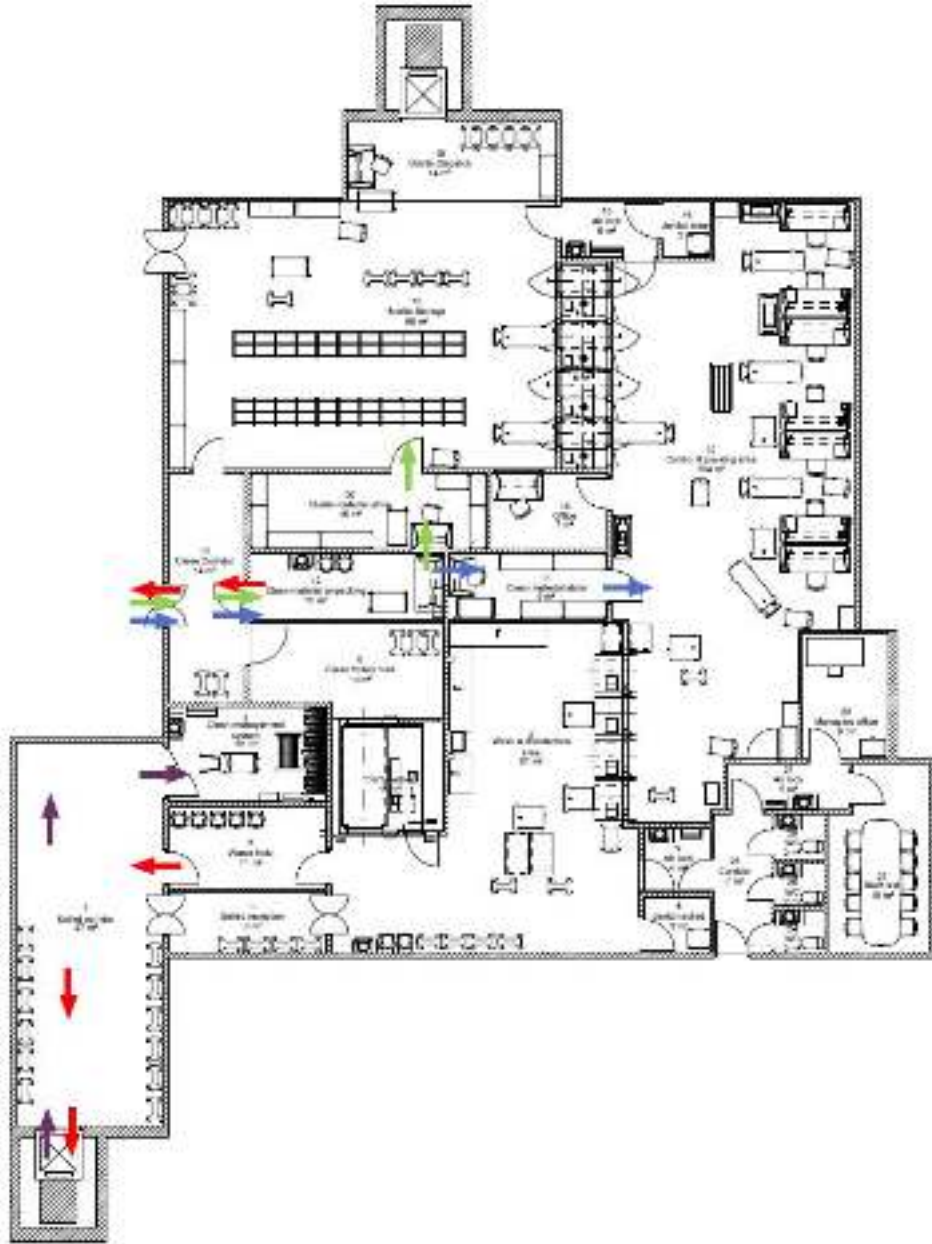
← Kirli

← Temiz

← Steril

← Kirli arabası

← Temiz arabası

-
- ← **Temiz malzemeler**
  - ← **Steril malzemeler**
  - ← **Deterjanlar**
  - ← **Atıklar**
-

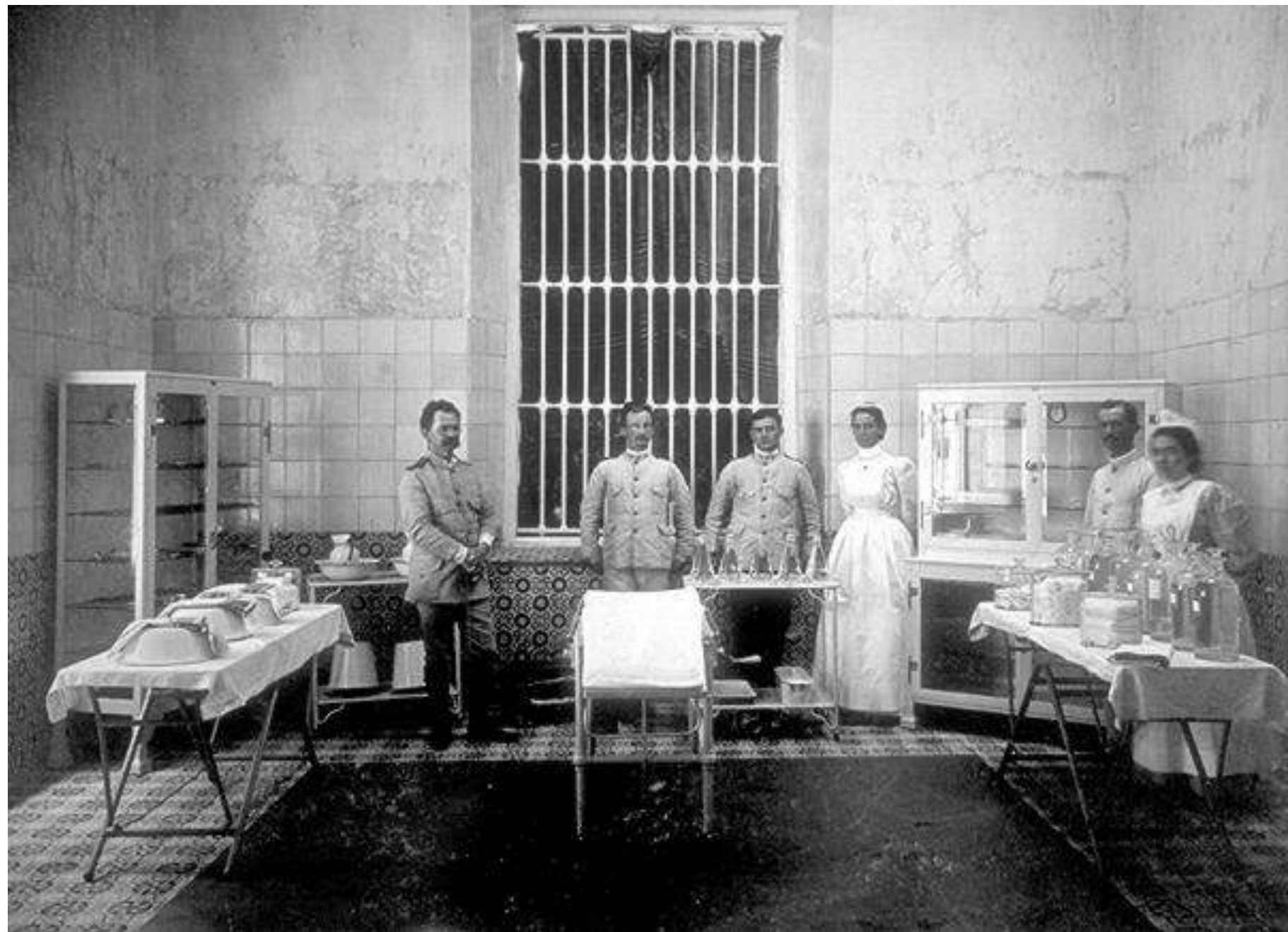

PERSONEL

SUPERVISORS (sister/male ward masters)	4
STAFF NURSES	5
TECHNICIANS (ORA)	6
ATTENDANTS	24
SWEEPER	4
CLERK	1
TOTAL	44

▶ **CENTRALISED SUPPLY (RULE OF THUMB 2PER 100 BEDS)**

Scottish Health Planning Note 13 Part 1

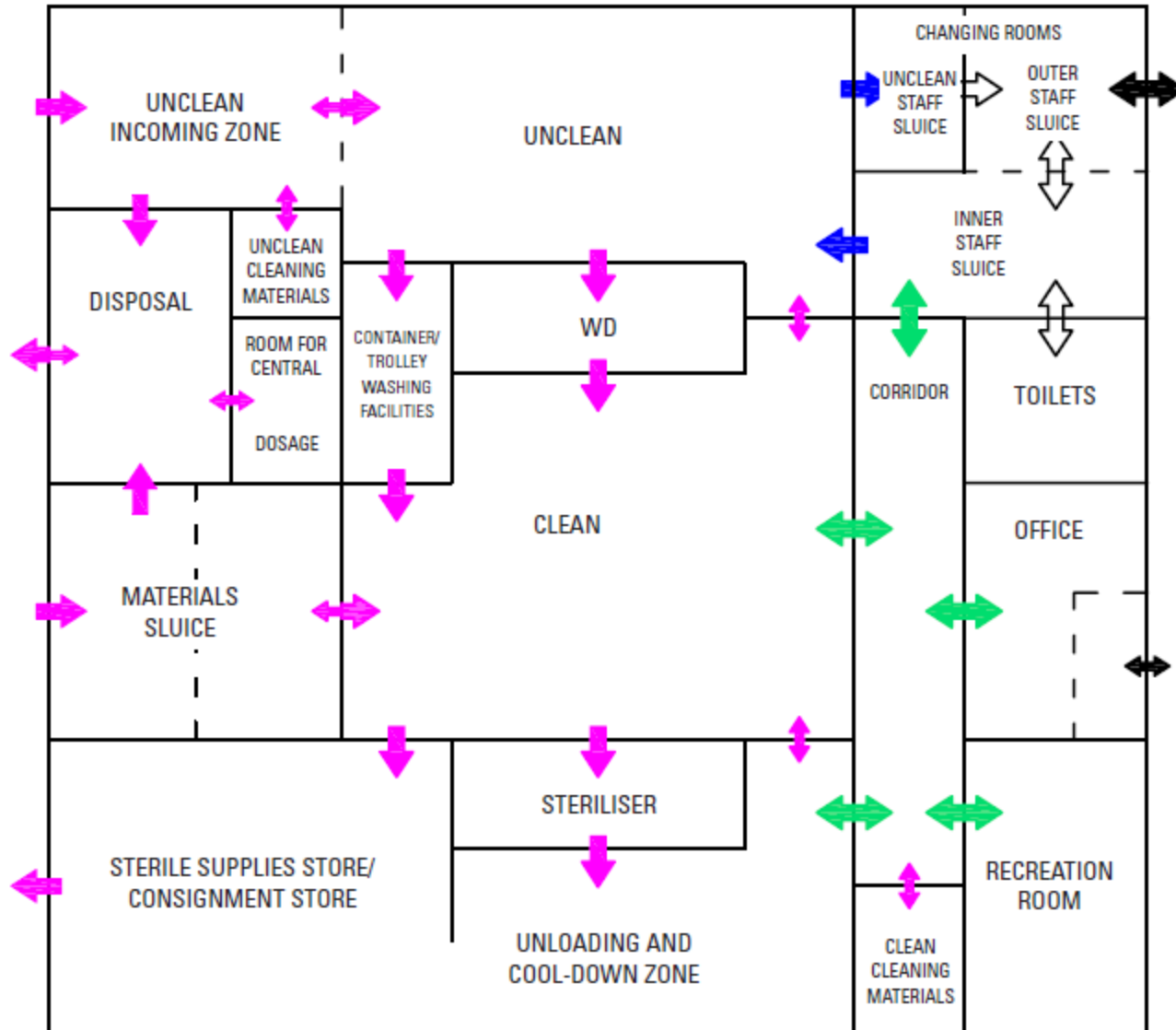
Decontamination Facilities

3.12	Environment	30
3.12	Natural lighting (also see paragraph 4.70)	30
3.16	Artificial lighting	31
3.19	Ventilation (also see paragraph 4.38)	31
3.24	Noise (also see paragraph 4.26)	32
3.26	Maintenance	32
3.30	Cleaning	33
3.31	Finishes	33
3.34	Floors	33
3.39	Walls	34
3.42	Ceilings	34
3.45	Door sets	35
3.48	Windows	35
3.50	Security	35
3.51	Wash hand basins	35
3.52	Manual wash and rinsing sinks (Wash Room 27 only)	36

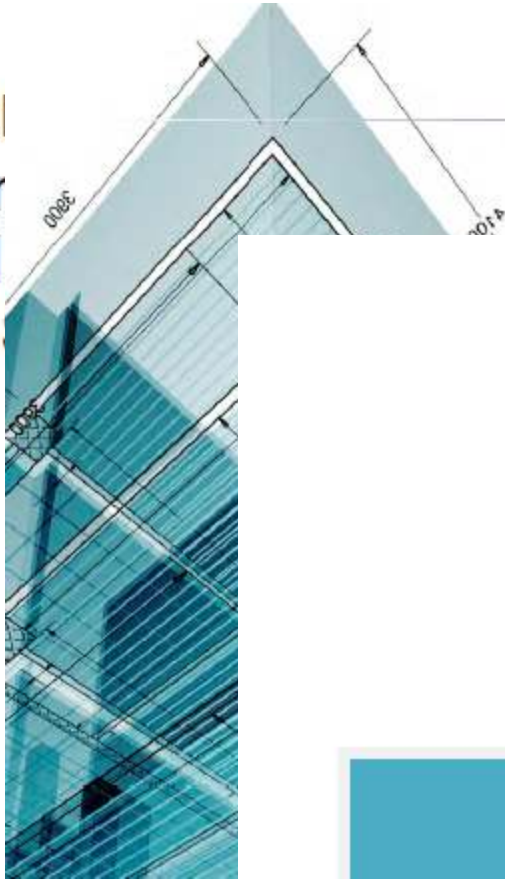
MATERIAL ROUTES

STAFF ROUTES
EXTERNAL UNCLEAN CLEAN

**Recom
Requirer
Hospital
Part 2 –**

Building for

52):

**ASIA PACIFIC SOCIETY OF
INFECTION CONTROL**

THE APSIC GUIDELINES

FOR DISINFECTION AND STERILISATION OF INSTRUMENTS IN HEALTH

CARE FACILITIES

► Teşekkürler

